

ANBI: verslag activiteiten 2023

De doelstelling van de stichting Kasteelpark Born is: “de relatie tussen de mens en de flora en fauna te bevorderen en te verdiepen en het verrichten van alle handelingen die met het vorenstaande in de ruimste zin verband houden of daartoe bevorderlijk kunnen zijn.” Om deze doelstelling te verwezenlijken zijn er in 2023 diverse activiteiten ontplooid.

1. Algemeen

Kasteelpark Born is gelegen in de tuinen van voormalig Kasteel Born. De ruïne van het kasteel, dat in 1930 is afgebrand, is nog zichtbaar vanuit het park. In de gloriejaren van Kasteel Born lagen in het huidige dierenpark een moestuin, een siertuin met een parkachtige allure en weilanden. In het park zie je nog veel elementen die herinneren aan de kasteeltijd.

Met de keuze van het thema voor de diercollectie is rekening gehouden met de historische context van ons park. Door te kijken naar de “plichten” van de kasteelheer, wordt de collectie vormgegeven.

De kasteelheer heeft drie belangrijke taken: onderhouden, beschermen en vertegenwoordigen. Respectievelijk vallen daar de nutsdieren, de bescherming van dieren (zeldzame huisdierrassen, CITES-dieren, diersoorten die op de Rode Lijst staan en invasieve exoten) en de pronkdieren onder.

Missie en visie

De missie en visie van het park zijn ook gericht op een combinatie van natuur en historie:

Missie:

Educatie en respect voor de natuur kwalitatief verzorgen in een authentiek en historisch park in Born

Visie:

Met hart en ziel jong en oud inspireren en wijzer maken, te midden van natuur en romantische en historische Limburgse cultuur

Doelgroep

Bezoekers van het Kasteelpark zijn met name:

- (groot)ouders met (klein)kinderen in de leeftijd t/m 12 jaar.
- Scholen, scouting, kindervakantiewerk etc. in de leeftijd 4 t/m 12 jaar
- Kinderen en ouderen met een beperking
- Senioren

2. Openingstijden

Het Kasteelpark kende in 2023 de volgende openingstijden:

- 1 januari t/m 28 februari: open op woensdag, zaterdag en zondag van 10:00 – 17:00 uur
- 1 maart t/m 5 november: dagelijks open van 10:00 – 18:00 uur
- 5 november t/m 12 december: gesloten vanwege grote werkzaamheden
- 13 december t/m 31 december: woensdag, zaterdag en zondag van 10:00 – 17:00 uur

Het Kasteelpark is gesloten tijdens Carnaval (zondag t/m dinsdag), Eerste en Tweede Kerstdag en Nieuwjaarsdag.

3. Bezoekers

In 2023 hebben 74.215 mensen Kasteelpark Born bezocht. Van dit aantal bezoekers kocht 62% een dagkaart, was 27% in het bezit van een jaarkaart en bezocht 11% gratis het park.

De betalende bezoekers zijn onder te verdelen in een aantal categorieën:

- Volwassenen: 55%
- Kinderen 2 t/m 12 jaar: 30%
- 65+: 7%
- Gehandicapte kinderen: 0,5%
- Gehandicapte volwassene: 1,7%
- Begeleiders gehandicapten: 1,3%
- Scholen: 4,5%

Bron: kassa systeem.

Op 19 juni is gestart met het registreren van de reden waarom een bezoeker gratis het park mag bezoeken. Dit resulteert in de volgende verdeling.

- 65% kinderen in de leeftijd van 0 en 1 jaar (zij hoeven nog geen entree te betalen)
- 30% via vrijkaartjes die ter beschikking worden gesteld aan scholen en verenigingen die een tombola organiseren.
- De overige 5% gratis bezoekers zijn onder meer collega's van dierentuinen en promotieacties met bedrijven uit de omgeving.

Bron: kassa systeem.

4. Activiteiten

In 2023 is gestart met een transitie. De beheerder is in november 2023 met pensioen gegaan en het bestuur heeft een managementteam van vier personen aangesteld om de continuïteit te garanderen voor de dagelijkse operationele leiding van het Kasteelpark. Dit jaar zijn ook de werkzaamheden gestart om de ingang te verplaatsen en staan er updates gepland voor diverse dierverblijven en de speeltuin.

Nieuwe entree

In 2023 is in mei gestart met de werkzaamheden om de ingang van het Kasteelpark te verplaatsen van de Jean Barbou van Roosterenstraat naar de Markt in Born. Met deze verhuizing wordt de parkeeroverlast van de buurtbewoners gereduceerd en is er een grotere connectie met het dorp Born en de lokale ondernemers. De werkzaamheden hebben impact gehad op de bedrijfsvoering. Op bepaalde momenten waren paden afgezet en gedurende een periode van zes weken in november/december is het park helemaal gesloten geweest. De werkzaamheden worden uitgevoerd in samenwerking met de gemeente Sittard-Geleen.

Dieren

Berberapen: De berberapen in Kasteelpark Born zijn afkomstig van Stichting AAP. De twee hoogbejaarde berberapen die nog in het Kasteelpark aanwezig waren, zijn in overleg met AAP naar Primadomus in Spanje verhuisd. Dit gaf ons de mogelijkheid om het verblijf dat uit 2003 stamt te moderniseren en aan te passen aan de huidige eisen voor het houden van berberapen. De werkzaamheden worden in 2024 afgerond. Dan kan dan een nieuwe groep van zes berberapen van AAP naar het Kasteelpark komen.

Financiering van het project wordt mede mogelijk gemaakt door subsidie van AAP en bijdrages van de Raboclubkascampagne en donaties van bedrijven en particulieren.

Mergellandschappen

Kasteelpark Born is actief betrokken bij het behoud van het Mergellandschaap in Limburg. Het Mergellandschaap behoort tot de Zeldzame Huisdierrassen van Nederland.

Kasteelpark Born is actief bij het keuren van de schapen en de educatie/informatievoorziening binnen de vereniging Oos Mergellandsjaop.

In 2023 zijn er vier lammeren geboren.

Speeltuin

In de speeltuin waren grote zandbakken aanwezig, één voor de jonge kinderen en één voor de grotere kinderen. De speeltoestellen in de zandbakken waren aan vervanging toe.

De twee zandbakken worden nu samengevoegd tot één grote zandbak met daarin vier nieuwe speeltoestellen voor de kinderen. Bij de keuze van de speeltoestellen is gekozen voor kleurrijke toestellen die voor iedere leeftijd geschikt zijn. Ze sluiten aan bij de tendens om kinderen weer lekker buiten te laten spelen in plaats van dat ze spelletjes spelen op de computer, tablet of telefoon. Met de toestellen kunnen ze rollenspellen gaan spelen.

In het najaar van 2023 zijn de voorbereidende werkzaamheden gestart. In het voorjaar van 2024 kunnen dan de speeltoestellen worden geplaatst.

5. Educatieve activiteiten

Educatie is één van de drie kerndoelen van dierentuinen. Educatie is van oudsher een grote pijler in het Kasteelpark. Naast een permanent educatief aanbod, is er jaarlijks in de zomermaanden een wisselend programma. Dit programma wordt samengesteld door de werkgroep Activiteiten en Educatie van het Kasteelpark.

Met het educatieve programma wil het Kasteelpark bereiken, dat de bezoekers (jong en oud):

- hun kennis over (beschermde) dieren en de natuur vergroten;
- in contact komen met de natuur;
- geïnspireerd worden en gaan nadenken over natuurbehoud;
- aandacht besteden aan bescherming van inheemse diersoorten die in het wild in de dierentuin of regio voorkomen;
- educatie kunnen ontvangen binnen het educatieve programma dat gericht is op specifieke doelgroepen;
- aandacht krijgen voor de historie van Kasteelpark Born en het houden van dieren in historisch perspectief.

Per doelgroep worden specifieke activiteiten ontwikkeld om bovenstaande doelstellingen te bereiken.

5.1 Kennis vergroten over de natuur en diersoorten

Om dit te bereiken worden verschillende instrumenten ingezet. Deze worden hieronder besproken.

5.1.1 Informatiebordjes

Dieren

Ieder dier in het Kasteelpark heeft zijn eigen informatiebordje bij het verblijf.

Op het informatiebordje staat vermeld:

- Nederlandse naam
- Wetenschappelijke naam (indien bekend)
- Engelse, Duitse en Franse naam
- Foto van het dier
- Landkaart met gebied van oorsprong aangegeven
- Wat het dier eet
- Wat de draagtijd is en hoeveel jongen er per keer worden geboren. Voor vogels is dit de broedtijd en hoeveel eieren er in het nest liggen
- De levensverwachting (zowel in het wild als in gevangenschap)
- Algemene informatie over het dier: hoe ziet het dier eruit, informatie over de habitat en enkele trivia.

Ook wilde dieren die niet tot de collectie van het Kasteelpark behoren, maar wel zichtbaar zijn in het Kasteelpark hebben een informatiebordje. Dit zijn onder meer de ijsvogel, de bruine kikker, de gewone pad en gastvogels.

Bomen

In het park staan een aantal oude fruitboomrassen. Deze hebben een informatiebordje. Op het informatiebordje staat vermeld:

- Nederlandse naam
- Wetenschappelijke naam

- Foto van de vrucht
- Informatie over bloeitijd, wanneer de vruchten plukrijp zijn, jaartal wanneer het ras ontstaan is, land van herkomst en informatie over de bestuiver.
- Algemene informatie over het uiterlijk van de vrucht, de toepassing van de vrucht en trivia.

5.1.2 Spelletjes

De spelletjes in het park vormen zijn een interactief voor bezoekers om hun kennis te testen en te vergroten. Op twee plaatsen staat een educatief spelbord.

Schuifbord

Met het schuifbord kunnen bezoekers uitpuzzelen welk item bij welk dier hoort.

Jaarlijks wordt het bord aangepast aan een nieuwe thema. In 2023 is gekozen voor het thema ‘Wat eet een dier’.

De goede oplossing hangt naast het bord, onder een klepje.

Schuifbord

Klepjesbord

Bezoekers kunnen bedenken bij welk dier iets hoort. Op het klepje is een foto zichtbaar. De bezoeker moet raden bij welk dier de foto hoort. Onder het klepje staat het goede antwoord.

Jaarlijks wordt het bord aangepast aan een nieuw thema. In 2023 is het thema "Van wie is deze vacht?".

Klepjesbord

5.1.3 Kinderfeestjes

Kasteelpark Born biedt kinderfeestjes aan met een thema. Deze kinderfeestjes hebben als doel om op speelse en interactieve wijze de kennis van de dieren te vergroten. In 2023 zijn er 56 kinderfeestjes geweest die gebruik hebben gemaakt van één van de drie educatieve arrangementen. Aan de kinderfeestjes hebben 240 kinderen deelgenomen.

- **Arrangement Uil:** kinderen gaan met een speurtocht door het park struinen en beantwoorden vragen over de dieren die ze zien. Er zijn speurtochten voor diverse leeftijdsgroepen (onderbouw, middenbouw en bovenbouw basisschool). In 2023 hebben 36 kinderfeestjes voor dit arrangement gekozen.
- **Arrangement Lama:** ieder kind ontvangt een bingokaart met daarop 12 foto's van dieren en dingen die in het park te zien zijn én een stempel. Ze struinen door het park en zetten een stempel bij het dier of ding dat ze hebben gezien. De bingokaarten zijn geschikt voor onder- en middenbouw van de basisschool. In 2023 hebben 16 kinderfeestjes voor dit arrangement gekozen.
- **Arrangement Ara:** met een tablet struinen de kinderen door het park. Hierop staat een interactief spel. Als echte detectives moeten ze oplossen "Wie het kasteel in brand heeft gestoken". Hiervoor moeten ze steeds een dier uit het park opzoeken en een puzzel oplossen die te maken heeft met de dieren in het park. Met de hints die ze krijgen, kunnen ze de dader ontmaskeren. Omdat het een mysterie is wie het kasteel daadwerkelijk in brand heeft gestoken, is het spel zo ontwikkeld dat er iedere keer aan het einde van het spel een andere dader is. Dit spel is geschikt voor kinderen in midden- en bovenbouw. In 2023 hebben 4 kinderfeestjes voor dit arrangement gekozen.

5.1.4 Speurtochten

Gedurende het jaar worden er bij de kassa speurtochten aangeboden aan de kinderen. De thema's van de speurtochten kunnen aansluiten bij het jaargetijden (bijv. de lente), aansluiten bij een themamiddag (bijv. vogels) of een aspect belichten (bijv. kleuren).

Bij speurtochten wordt onderscheid gemaakt in drie leeftijdsgroepen:

- Onderbouw basisschool (kijk- en telopdrachten).
- Middenbouw basisschool (ook gebruik maken van informatie op de borden in het park).
- Bovenbouw basisschool (ook gebruik maken van algemene kennis waarvan verondersteld wordt dat ze deze beheersen).

Daarnaast is er ook een Engels- en Duitstalige speurtocht beschikbaar.

De speurtochten worden zodanig vormgegeven dat de kinderen al spelend leren over de dieren en de natuur.

5.1.5 Rondleiding

Op 18 en 25 januari hebben de diervverzorgers rondleidingen gegeven met als thema Winter. Tijdens de rondleiding is verteld hoe de dieren zich aanpassen aan de winter en de kou. Aan de rondleiding hebben ca. 20 bezoekers per keer deelgenomen.

5.1.6 Themamiddagen

Door het organiseren van themamiddagen en Megaspieurtochten wordt een onderwerp uit de dierenwereld extra belicht.

Voor de themamiddagen worden ook externe partijen uitgenodigd die een bijdrage leveren aan het vergroten van de kennis van de bezoeker én ook om ze uit te dagen om actie te ondernemen.

In 2023 zijn diverse themamiddagen georganiseerd waarbij een dier of diergroep extra uitgelicht wordt:

- 10 april: tijdens de Paasactiviteit uitleg over de diverse eieren die de vogels uit het park leggen. Bezoekers kunnen hun kennis testen met de eierpuzzels: welke vogel legt welk ei
- 7 mei: schapen scheren. Schapen zijn geknipt met de schaar, demonstratie wol spinnen en wol verven met natuurlijke materialen. Bezoekers kunnen diverse soorten wol voelen (van onder meer een schaap, een kameel en een lama). Kinderen kunnen met wol een herdersstok versieren (en mee naar huis nemen).
- 4 juni: Slootjesdagen. In de Wasjbear is er een extra programma rondom het leven in het water.
- 30 juli: Vogels: Bezoekers nemen een kijkje bij onze eierverzameling en van dichtbij bekijken hoe de schedel van een vogel eruit ziet. Bij de knutseltafel hebben de kinderen een knutsel gemaakt die bij het thema past.
- 13 augustus: Insecten. De imkers vertellen over de bijen en bezoekers kunnen honing proeven. Er is aandacht voor de bestrijding van de Aziatische hoornaar en waarom deze invasieve exoot bestreden moet worden. Bezoekers kunnen proeven van poffertjes en cake waar meelwormen en krekels in verwerkt zijn. Kinderen kunnen hun eigen insectenhotel maken en thuis in de tuin of op het balkon ophangen.
- 4 oktober. Studenten van de diervverzorgingsopleiding van Yuverta Venlo hebben een spellencircuit gemaakt. Op speelse wijze leren de kinderen wetenswaardigheidjes over de dieren uit het Kasteelpark.

5.1.7 Megaspeurtocht

De Megaspeurtocht rondom de meivakantie had als thema Sterk – Sterker – Sterkst. In deze speurtocht wordt niet alleen belicht wat de dieren goed kunnen, zoals heel hoog vliegen, ver springen of goed door de sneeuw lopen, maar ook wat het kind goed kan: sporten, zingen, knutselen of veel over de natuur weten.

De Megaspeurtocht in oktober was opgezet rondom het thema van de Kinderboekenweek: Bij mij thuis. Met deze speurtocht leren de kinderen hoe het huis van de diverse dieren uit het park eruit zien.

5.1.8 Website

Via de website van het Kasteelpark, maken de bezoekers kennis met de dieren die in het park leven. De laatste nieuwtjes en interessante feitjes worden hier gepubliceerd.

5.1.9 Social Media

Kasteelpark Born is actief op Facebook en Instagram.

Bij het plaatsen van berichten over dieren uit het Kasteelpark, wordt iedere keer bekeken of er een mogelijkheid is om een wetenswaardigheid over de diersoort toe te voegen om de kennis van de volgers te vergroten. Uit de comments blijkt dat de bezoekers dit erg waarderen.

5.1.10 Educatie op evenementen

Jaarlijks is het Kasteelpark aanwezig tijdens een aantal externe evenementen om het park te promoten. Tijdens de evenementen wordt er ook altijd een educatief element ingepland dat aansluit bij het thema van de markt.

Op 13 augustus stonden we op de Oude Ambachten in Einighausen. De vrijwilligers die in 2023 naar de Oude Ambachten zijn geweest, hebben een gewei van een damhert meegenomen. Bezoekers van de markt mochten het gewei optillen en raden hoeveel het gewei weegt.

Op 5 november stonden we op de Clemensmarkt in Brunssum. Op deze markt hebben we de eierpuzzel meegenomen en konden de bezoekers hun kennis testen: welke vogel heeft welk ei gelegd.

De kraam van het Kasteelpark tijdens de Oude Ambachten in augustus 2023

6. Bescherming van inheemse diersoorten

6.1 Wasjbear

In de onderzoekshut “De Wasjbear” leren vrijwilligers kinderen omgaan met de microscoop. Water uit de grachten wordt verdeeld onder de kinderen. Zij onderzoeken het water, isoleren de diertjes, bekijken de diertjes onder de microscoop, identificeren de diertjes met zoekkaarten, krijgen een uitgebreide toelichting over wat ze zien en over het diertje in kwestie en zorgen dat na afloop alle diertjes weer ongedeerd in het water terugkomen.

Daarnaast bekijken ze insecten en maken ze tekeningen van de diertjes en kleuren deze in. Kinderen die meerdere keren aan het onderzoek meedoen, ontwikkelen zich. Ze mogen met grotere microscopen werken en verdiepen zich in de wereld van de microscopie. Na het doorlopen van de hele cursus, doen ze examen en ontvangen bij goed resultaat een diploma. In 2023 hebben 1000 kinderen deelgenomen, waarvan twee kinderen een diploma hebben behaald.

Naast het wateronderzoek kunnen kinderen in “de blokhut” ook natuurkennis opdoen door een interactief spel op een groot computerscherm, door te kleuren, door te kijken door binoculairs en door te lezen in boekjes. Ongeveer 30% van de kinderen die ons park bezoeken, maken gebruik van deze mogelijkheid.

Een bezoeker kijkt door de microscoop naar de waterdierpjes die ze heeft gevonden

Bezoekers kijken op het beeldscherm naar de waterdierpjes die op de aangesloten microscoop liggen

7. Educatief programma leerlingen en studenten

Het Kasteelpark werkt samen met basisscholen, voortgezet onderwijs, vmbo-scholen, mbo-scholen en hbo-scholen.

7.1 Basisschool

Kinderen die met een schoolreisjes, scoutinggroep, kindervakantiewerk etc. het Kasteelpark bezoeken ontvangen via de mail een gratis speurtocht. De begeleiders kunnen de speurtochten uitprinten zo vaak als nodig is. Voor de begeleiders is er een leidraad met daarop de looproute, antwoorden op de vragen en tips om onderweg over te praten met de kinderen. Iedere school ontvangt een speurtocht die toegespitst is op de leeftijd.

Uit Nederland en België zijn er in 2023 28 schoolreisjes geweest.

7.2 Voortgezet onderwijs

Het Kasteelpark is in 2022 een project gestart met het St. Maartenscollege in Maastricht. Deze school biedt leerlingen onderwijs aan op havo-, atheneum- en gymnasiumniveau. In 2022 is de school een Technasium geworden. Voor het project over Natuur in het eerste leerjaar is samenwerking gezocht met het Kasteelpark.

Doel van het project is dat kinderen kennis maken met de natuur. Het is het eerste project dat ze aan het begin van het schooljaar in de Technasium klas gaan doen. De leerlingen hebben dus nog geen ervaring in het werken met groepen en het opzetten van een project.

De opdracht van de leerlingen is om een verblijf uit het Kasteelpark opnieuw in te richten. Voor dit project is er een excursie naar het Kasteelpark ingepland, alwaar ze het verblijf zien én ook uitleg over de bewoner(s) van het verblijf krijgen. Vervolgens gaan ze op school een factsheet maken om de leefomstandigheden en het natuurlijk gedrag in kaart te brengen. Met deze informatie maken ze een plan voor het nieuwe verblijf. Hiervan moeten ze een maquette maken. De gevonden informatie en de maquette moeten ze tijdens een informatiemarkt presenteren aan de ouders, leerkrachten en begeleiders van het Kasteelpark.

Het project wordt begeleid door medewerkers van de dierverzorging en een lid van het managementteam. In 2023 is het project gecontinueerd.

Factsheet over de sneeuwuil gemaakt door leerlingen van het Sint Maartenscollege

Verblijf voor een sneeuwuil gemaakt door leerlingen van het Sint Maartenscollege op basis van de gemaakte factsheet

7.3 VMBO

Het Kasteelpark heeft ruim 15 jaar een samenwerking met het DaCapo-college in Sittard. Derde- en vierdejaarsleerlingen van het vak Diensten en Producten organiseren jaarlijks een spellenochtend voor leerlingen van de basisscholen uit onze omgeving.

Thema van deze spellen is een combinatie van het thema van de Kinderboekenweek en de dieren in het Kasteelpark.

Leerlingen van DaCapo geven instructie aan de basisschoolleerlingen

Spel gemaakt door leerlingen van DaCapo: boekenbowlen

7.4 MBO en HBO

7.4.1 Stage

Het Kasteelpark biedt jaarlijks stageplekken aan voor de opleiding diervverzorging.

Studenten van de opleidingen Diervverzorging, Wildlife en Diermanagement kunnen hun blokstage of examenstage in het Kasteelpark doen. Onderdeel van de stage is het (her)kennen van de dieren in het park en hun eigenschappen. Deze kennis moeten ze over kunnen brengen aan de bezoekers.

Tijdens hun stage is er de mogelijkheid om mee te helpen met educatieve activiteiten voor bezoekers.

In 2023 zijn er 23 stagiaires van de opleiding Diervverzorging geweest en 1 stagiair van de opleiding Adviseur Duurzame Leefomgeving.

7.4.2 Praktijklessen

Ook is het mogelijk om praktijklessen te doen op het Kasteelpark. Contactpersonen zijn hierbij vaak oud-medewerkers van het Kasteelpark die nu in het onderwijs werkzaam zijn.

Met de klas worden niet alleen werkzaamheden in de diervverzorging uitgevoerd, maar worden ook educatieve activiteiten voor de bezoekers georganiseerd en uitgevoerd. Ook geven medewerkers, bestuursleden en vrijwilligers gastlessen over een onderwerp waarin zij gespecialiseerd zijn.

Een student van Yuverta vult zijn zelfgemaakte verrijking voor de emoe met voer

Een witoorpenseelaapje probeert het voer uit de verrijking te halen die door studenten van Yuverta is bedacht

Een student van Yuverta voert de geiten tijdens een praktijkles.

7.4.3 Lesruimte

In het kader van “hybride leren” is het voor de opleiding dierverzorging mogelijk om de lesruimte in het Rentmeestershuis te huren.

De studenten hebben dan één dag in de week les op het Kasteelpark. Ze krijgen theorieles van de docenten, voeren opdrachten uit in het park en helpen onder leiding van onze dierverzorgers mee in de dierverzorging.

Afhankelijk van het leerjaar is een onderdeel van het lesprogramma het organiseren van een educatieve activiteit voor de bezoekers van het Kasteelpark. Medewerkers educatie begeleiden de organisatie van de activiteit.

In 2023 heeft Yuverta Horst voor drie lesperiodes de lesruimte gehuurd.

7.5 Gastlessen

Schoolklassen kunnen op verzoek een gastles krijgen van de vrijwilligers die werkzaam zijn in onderzoekers hut “De Wasjbear”. Gastlessen voor kleine groepen kunnen plaatsvinden in het Kasteelpark. Gastlessen voor grotere groepen vinden plaats op de schoollocatie.

In 2023 is er een gastles over uilen gegeven bij Adelante in Valkenburg en bij SGL voor cliënten met NAH.

7.6 Lesmateriaal

Voor leerlingen en docenten is er lesmateriaal beschikbaar.

Spreekbeurtkisten

Voor leerlingen die een spreekbeurt houden over uilen, schildpadden, wol of geweien zijn er spreekbeurtkisten beschikbaar. In de kisten zit demonstratiemateriaal dat ze kunnen gebruiken ter ondersteuning van hun spreekbeurt. De spreekbeurt moeten ze zelf maken. Het Kasteelpark geeft geen kant en klare teksten mee.

Docenten kunnen de spreekbeurtkisten uiteraard ook gebruiken als lesmateriaal.

Uilenballen

Leerkrachten die met de klas uilenballen willen uitpluizen, kunnen bij het Kasteelpark uilenballen aanvragen. Deze worden kosteloos verstrekt, zolang de voorraad strekt.

8. Projecten in combinatie met historie

Zoals in de inleiding vermeld, maken we daar waar mogelijk bij de educatie een link naar de historische elementen in het Kasteelpark. We vinden het belangrijk om ook aandacht te schenken aan het culturele erfgoed.

8.1 Link naar website ruïne

Op de website van het Kasteelpark staat informatie over de historie van het park. Ook is een link (<http://www.ruine.kasteelparkborn.nl/>) opgenomen die verwijst naar informatie over Kasteel Born, zijn bewoners en de tijdgeest.

8.2 Open monumentendagen en Dag van het Kasteel

Jaarlijks zijn in het Pinksterweekend de Landelijke Kastelendagen. Als het jaarthema aanknopingspunten geeft, schenken we in het Kasteelpark aandacht aan dit evenement.

Het thema van de Dag van het Kasteel in 2023 was Upstairs – Downstairs.

Op Pinkstermaandag konden de kinderen oud-hollandse spelletjes doen samen met twee acteurs die de jonkvrouw (upstairs) en de boerin (downstairs) aanboden. Het hele weekend konden de kinderen een speurtocht doen om te ontdekken wie het kasteel in brand heeft gestoken.

Het thema van de Open monumentendagen was in 2023 'Levend Erfgoed'.

Aan dit thema is op 10 september aandacht geschonken met een demonstratie van oude ambachten (o.a. kantklossen en spinnen) en vertelde de imker over zijn werk. Ook was er aandacht voor de dieren uit onze collectie die behoren tot het levend erfgoed. Met een plattegrond die bezoekers bij de kassa kregen, konden ze de diverse zeldzame huisdieren opzoeken en bewonderen.

8.3 Route vol Verwondering

Visit Zuid-Limburg heeft in de Grensmaasvallei - waar ook Kasteelpark Born ligt - een fietsroute uitgezet die je onderweg laat verwonderen over de schitterende natuur, de vergezichten, het RivierPark Maasvallei, het Geleenbeekdal, het culturele erfgoed, maar bovenal de meer dan 30 speciaal op de fietskaart aangeduide wonderbaarlijke locaties boordevol bijzondere verhalen, die uitnodigen tot rust en bezinning.

Eén van de plekken die de route aandoet is Kasteel Born. Met een drone zijn opnames gemaakt binnenin de ruïne. Via de QR-code op het infobordje kun je de drone “besturen” en zo een kijkje nemen in de ruïne, die niet toegankelijk is voor publiek.

In het Kasteelpark is een extra informatiebordje geplaatst, zodat ook bezoekers van het park “rond kunnen vliegen” in de ruïne.

